Ч. 254 (14.151). Львів, вівторок 24. вересня 1935. Poczlowa oplata oplacona ryczaltem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, I пов.
Конто почт. щадн. 504.060. 123.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Большевицька нагінка на українців.

Як повідомляють большевицькі часописи, совітська влада викрила дві законспіровані організації українських націоналістів. Організації складалися переважно з молодих робітників, що перейшли комуністичну школу. В донецькому басейні арештовано голову агітаційного партійного комітету Бібака, редактора місцевого партійного органу. Крім того арештовано редактора „Червоного Запоріжжя“, Зособа, та шістьох інших членів партії, всіх за національну пропаганду. В Кристинівці арештували групу кільканацятьох українських націоналістів, членів місцевого союзу комсомольців. Крім того арештували кількох учителів, між ними Кочубея і Любомського та директора гімназії Рибака. Викрито, що в гімназії були переховані письма з часів Петлюри, які попирювано серед молоді. Влада розвязала районовий партійний комітет і потягнула до відповідальности президію за недостачу політичного нагляду і потурання протиреволюційній пропаганді.

Комітет пятьох відкинув вимоги Італії.

ЖЕНЕВА, 23. 9. ПАТ. Комітет пятьох зійшовся нині в год. 10.30 на нараду і відбув одногодинне засідання. Всі члени комітету пятьох однозгідно ствердили, що вимоги Італії не дають основи до дальшої мирової акції. Комітет признав комунікат італійського уряду зі суботи та вияснення італійського делегата Альоізія офіційною відповідю Італії і ствердив, що супроти цього дальша акція комітету пятьох не має ніяких основ. Комітет рішив передати цілу справу Раді Ліги і підготовити відповідне звідомлення. Завтра рано відбудеться останнє засідання комітету, на якім затвердять звідомлення для Ради Ліги. Комітет пятьох оголосить усі документи, себто пропозиції і вияснення Італії. Засідання Ради Ліги відбудеться завтра пополудні або в середу рано.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ СЕКРЕТАРІЯТУ ЛІГИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА, 23. 9. ПАТ. Секретаріят Ліги Націй оголосив такий офіційний комунікат:

Комітет пятьох зійшовся нині на засідання і приняв до відома відповідь Абісинії та щоб перестудіювати відповідь Італії. Комітет рішив зладити для Ради Ліги Націй звідомлення про теперішне положення на основі документів та інформацій, які має комітет.

АБІСИНІЯ ГОДИТЬСЯ НА ПРОПОЗИЦІЇ КОМІТЕТУ ПЯТЬОХ.

ЖЕНЕВА, 23. 9. ПАТ. Делеґат Абісинії заявив кореспондентові Аваса, що абісинський уряд згодився на пропозиції комітету пятьох. Абісинія приняла пропозиції комітету як основу до дискусії.

Велитенський страйк вуглекопів у Злучених Державах.

ІНТЕРВЕНЦІЯ ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТА.

ВАШИНҐТОН, 23. 9. ПАТ. Нині почався страйк вуглекопів у 22 стейтах, до якого приступило 450.000 робітників. Заступник секретаря праці Мекреді конферував до год. 3.30 над ранком з представниками підприємців і вуглекопів сподіючись, що доведе до порозуміння. Одночасно оголосили заказ приступати до страйку. Здогадуються, що през. Рузвельт, який вертається до Вашинґтону, буде інтервеніювати.

ПІТСБУРҐ (Пенсильванія), 23. 9. ПАТ. Нині опівночі у всіх копальнях вугілля в Пенсильванії проголосили страйк, що обхопив 250 тис. вуглекопів.

Жалоба Литви на німецьку поведінку.

ПАРИЖ, 23. 9. ПАТ. Аґенція Аваса повідомляє телеграмою з Риґи, що литовський уряд вже від кількох місяців наміряв виступити з жалобою на поведінку Німеччини до Ліґи Націй. З огляду на теперішню міжнародню ситуацію Литва рішила зробити стисліший демарш тільки у сиґнатарів мемельської конвенції. Міністер Лозорайтіс зробив демарш у Женеві в міністрів закордонних справ заінтересованих держав. Він вручив їм ноту про встрявання Німеччини до мемельських справ та про німецькі засоби.

Ще одна „втеча із Соловків“.

НЮ ЙОРК, 4. вересня. (Вл. кор.) Вийшла книжка „Вязень ОҐПУ“, написана Юрієм Кіченом, що перебув чотири роки в совітськім таборі для вирубу дерева, повернув звідти живим, написав книжку про це під згаданим наголовком і помер перед двома місяцями на запалення легенів. Книжка подібна до „Втечі із Совітів“ Чернавіна. Подібність полягає у способі представлення ветеки на інтелігентного чоловіка і його заслання на Соловки. У Кічена воно тим дивніше, що він був фінським громадянином, отже чужоземцем, що стоїть під охороною міжнародного права. Але він не єдиний чужинець. Кічен оповідає, як він стрінув іншого на засланні. Його запроторили на те, що він послухав уряд, провірив стан совітських залізниць і звсував урядові їх недостачі. Його засудили як саботажника. На засланні стрінув він теж одного мадяра, полоненого за часів війни, отже чужоземця. Мадяр дістав одного вечора приказ, щоби щадити електричний дріт, яким він пустив електричне світло до канцелярії. Він дав подвійний дріт, як фаховий механік, знаючи, що треба злучити електричний струм. Доворець казав пустити лише один і то впродовж ночі, щоб заощадити.

Простих кримінальників на засланні трактують лагідніше, як політичних. За часів заслання Кічена дістали вязні приказ підписати заперечення про негідне трактування вязнів для вжитку загряниці, де рознеслися вісти про пекло в Совітах. А прецінь були такі, що не підписали. Вязнів було за часів Кічена пів міліона, а таких, що погинули, нараховували на міліони. Кічен перебув вязницю лише тому, що знав книговодство і його взяли до канцелярії. Його схопили за те, що він відмовився стати на службі ОҐПУ як шпигун проти чужинців. Але формально суд відбувся і його судили за те, що він не зареєстрував свого підприємства як імпортера. Після його арешту його жінка з одномісячною дитиною втікла до Фінляндії і вратувалася перед пімстою большевиків.

КОНФЛІКТ на Середземному Морю і маневри на Україні.

Конфлікт між Анґлією та Італією у своїй основі такий безглуздий, що здоровий розум противиться допускати можливість війни між цими державами. Та одночасно не можна заперечити, що цей конфлікт зростає та що тепер досить тяжко передбачити всі можливости його розвитку.

Італія відкидає пропозиції, вироблені в Женеві Комітетом Пяти для полагодження конфлікту, раніше, ніж їх подано до загального відома. Союз Народів радить над економічними санкціями проти Італії на випадок, колиб в Африці розпочались воєнні операції. Величезні морські сили, сконцентровані Анґлією між Ґібральтаром та Аденом служать, очевидно, не для самої лише демонстрації, а й „на всякий випадок“. А відплив сил Великої Британії та Італії з Европи змінює цілком політичні відносини на европейському суходолі.

Становище тим більш небезпечне, що чинники, які викликали анґлійсько-італійський конфлікт, діють далі. Намагання деяких держав переводити тягар світової кризи на інших, яке довело до франко-московської тактики оточування Німеччини та бажання використати сучасний політичний хаос в Европі на власну користь, яке спонукало Італію до виступу проти Абісинії, — ті дві течії тревають далі і не кидають своїх напрямних.

Анґлійсько-італійський конфлікт збільшує поважно господарську кризу в Европі, навіть поминаючи можливість війни між тими державами. Італія обчислює свої дотеперішні витрати, очевидно, наскрізь непродуктивні на 2 міліярди. Витрати Анґлії можуть бути незабаром не менші. При продовженні конфлікту витрати обох держав зростатимуть без кінця на шкоду господарства цілої Европи. А зріст господарської кризи буде безперечно збільшувати автоматично і політичну кризу.

Почуваючи себе загроженими таким розвитком господарських та політичних відносин в Европі, московські можновладці рішили перевести мобілізацію своїх сил поза межами СССР, зорганізованих у III. Інтернаціоналі. Московський уряд вважав своє становище у Франції остільки міцним, щоби не оглядатися на неї, а своє становище в інших великих державах остільки безнадійним, що там і мобілізація большевицьких аґентур Москві вже пошкодити не моглаб. Щодо Франції Кремль дійсно не помилився, бо французький уряд не спромігся навіть на звичайний протест, хочби з самої солідарности з іншими західними державами. Але враження, яке конґрес Москвінтерну зробив на Злучені Держави Америки, московський уряд, очевидно, не обчислив. Не міг він передбачити, що занадто брутальне втручання до внутрішніх справ Німеччини причиниться до такого прискорення кристалізації

становища націонал-соціялістичної Німеччини супроти Москви.

У промовах Гітлера, Розенберґа, Ґебельса та інших, дано в Нірнберзі таку тверду відповідь на ловінь демагогії московського конґресу, зазначено в такою невблаганною силою становище Німеччини до московської акції в Европі, що можна цілком слушно говорити про рішучий, може й історичний, зворот не в німецько-московських, а з московсько-европейських відносинах, бо Европі швидше чи пізніше не лишиться нічого іншого, як стати по боці Німеччини, чи по боці Москви. Найважніші европейські справи справді стоять тепер „на вістрю меча": передача історичного меча Гітлерові у Нірнберзі може бути символічна. Становище сучасної Німеччини, занятої внутрішньою відбудовою, основане на надії та переконанні, що її відношення до Москви найде зрозуміння не лише в Анґлії ,а й у патріотичних колах самої Франції, загроженої большевизмом зовні і з середини.

У статті „Нірнберські гасла" пише д-р Розенберґ у „Фельк. Беоб." таке:

„На нахабні вигуки з Москви, на зухвалі поклики до бунту та кривоприсяги, отже й до загину европейських культур і держав, дав державний партайтаґ НСНРП ясну і недвозначну відповідь, якої не можна хибно зрозуміти.

Він висловив передовсім у заяві фірера та в наступних промовах те, до чого політики багатьох інших держав не мали можности та чого не розуміли: він ствердив, що ми маємо в комуністичнім Інтернаціоналі не лише політичну силу, а й підземну організацію, що спираючись на злочинний елемент усіх держав — руйнує культуру. Ми, національні соціялісти, переконані, що большевицькі представники, які об'їздять Европу у ріжних місіях, у глибині серця були самі здивовані, що европейці поводяться з ними, як з рівними. Тому вони будуть відчувати глибоко в собі, що поведінка з ними у Нірнберзі відповідає їх характерові: не зважаючи на цілий галас, який буде чути з Москви впродовж найближчих тижнів, освідомлять собі там, що завдяки національному соціялізмові Европа найшла для них нарешті належну мову. Ми переконані, що кращі сили всіх народів нашого суходолу та Далекого Сходу в душі будуть вдячні національному соціялізмові, що він став передовим побідником духового та політичного рятунку перед загрозами нашого часу".

Д-р Розенберґ помилявся мабуть лише в одній: ніякого великого галасу з Москви ще не чутно. Нірнберські промови просто заскочили й збентежили московських писак і промовців. У Москві бояться подати до відома населення зміст нірнберських промов, факти і числа, наведені в них. А без цього тяжко й галасувати. „Ізвестія" обмежуються короткою заміткою свого кореспондента навіть не з Нірнберґу, а з Берліна, в якій він згадує, що „метою зїзду є боротьба з большевизмом та спроба зладити протисовітський бльок, лякаючи страхіттями Комінтерну".

Як мало успіху мала спроба Літвінова у Женеві скласти бльок проти Німеччини та Польщі, та яку відправу дістав він з цього приводу від міністра закордонних справ Польщі, про те вже в „Ділі" була мова. Але Москва спромоглася і на поважнішу демонстрацію проти Европи, у першу чергу проти Польщі. Бажаючи показати, що вона приготовлена на всі можливі наслідки конфлікту на Середземнім Морі, моск. влада уладила великі маневри на Київщині. „Ізв." зазначують демонстраційно присутність представників Франції, Італії та Чехословаччини на маневрах. Подано навіть світлину Ворошилова у розмові з чеським ґенералом Крейчім. Про присутність представників інших держав нема покищо ніяких відомостей.

Маневри відбуваються у рямках дійсно московської оперетковоі демаґогії. Колхозники України зустрічають червону армію з „радісним ентузіязмом". Шляхи прикрашено прапорами і портретами Ворошилова, Кагановича, Постишева та інших. Ці портрети викладено навіть „по мистецьки" з кусників цегли та колірових камінців на полі. Колхозники „рапортують" армії про свої досягнення, а „військо продовжує невтомно свою боєву роботу на маневрах".

Треба сподіватися, що може навіть у представників „заприязнених" держав на цих маневрах вирине думка про те, яку небезпеку для Европи творить накопичення вбивчих засобів сучасної воєнної техніки у злочинних руках московських деспотів.

М. Данько.

З життя української еміґрації в Чехословаччині.

ЗЇЗД У МЛАДІЙ БОЛЕСЛАВІ.

Прага, вересень 1935.

В днях 14 і 15 ц. м. відбувся в Младій Болеславі, недалеко Праги, зїзд демократичних організацій української еміґрації в Чехословаччині. Ініціятором зїзду був Союз Українських Провінціональних Організацій у ЧСР, а головною точкою нарад зїзду було обговорення теперішнього політичного положення нашого народу і потреба консолідації та обєднання всіх демократичних сил української еміґрації в Чехословаччині.

У зїзді взяло участь понад сто делеґатів, що заступали 29 провінціональних і празьких організацій, між іншими делеґати таких організацій та товариств як Українського Комітету, Всепрофесійного Робітничого Союзу в ЧСР, укр. тов-а „Єдність" у Празі, тов-а укр. інжинірів у ЧСР, Укр. Січового Союзу, тов-а „Сокіл", „СУПЕ" та цілого ряду провінціональних організацій, як нпр. з Градця Кральового, Пардубиць, Йозефова, Ліберця, Мельника, Мл. Болеслави, Нім. Яблінного, Мосту, Терезину, Літомериць та ін. Більшість делеґатів зїзду це делеґати з провінції. Крім цього в нарадах зїзду взяли участь теж представники Чесько-українського товариства з Мл. Болеслави та багато гостей як зпоміж українського, так і чеського громадянства. Зпоміж чехів назвати хочби таких, як посла Рехціґля (аґрар.), ред. Кудрну (нар. дем.), ред. Брожа (аґр.), проф. Пацака, інж. Вейра, голову чесько-українського товариства в Мл. Болеславі, великого землевласника п. Сосну, секр. Кляйна (соц. дем.), проф. Брадача й ін.

Вихідною точкою для нарад зїзду були реферати: **інж. Гальки** про теперішне політичне положення українського народу і наше становище, **доц. д-ра Дольницького** про історію визвольних змагань українського народу і **п. Переця** про потребу обєднання демократичних сил української еміґрації в Чехословаччині. У дискусії забирали слово представники всіх заступлених на зїзді українських організацій і цілий ряд чеських гостей, як пос. Рехціґль, ред. Кудрна, інж. Вейр, п. Сосна, секр. Кляйн. Промовці-чехи виявляли велике зрозуміння нашого теперішнього політичного положення і наших визвольних змагань та політичних прямувань, підкреслювали значіння українського питання для Чехословаччини, як держави, що обіймає собою теж частину українських етнографічних земель та підкреслювали потребу тісних чесько-українських взаємин, обіцюючи зі свого боку щиру і повну допомогу в задоволенні культурних і національних потреб української еміґрації. Українські промовці всі як один, виявивши глибоке зрозуміння теперішньої поважної загально-політичної ситуації та теперішнього політичного положення українського народу на всіх його землях та становище української еміґрації в ЧСР, заявилися за потребою утворення якогось одного центру, що довелоб до консолідації та обєднання всіх демократичних сил української еміґрації в ЧСР, центру, якому підпорядковуваласяб вся — досі роздріблена і розпорошена — праця поодиноких організацій, як на провінції, так і в центрі.

Вислідом цих дводневних нарад були резолюції, які торкаються національно-політичних і національно-культурних питань нашої еміґрації та резолюція, в якій зясовано відношення української еміґрації в ЧСР до Підкарпатської Руси, як частини етнографічних земель українського народу. Крім цих резолюцій зїзд вибрав окрему комісію, яка має найти способи і шляхи до якнайшвидшого зреалізування гасла консолідації і обєднання. Зі зїзду післано привітальні телеграми Президентові Республики, президентові міністрів та міністрові соціяльної опіки.

В неділю в одному з місцевих костелів відбулася гр.-кат. Служба Божа, що її відправив наш парох о. Гопко. В часі богослуження о. Гопко виголосив у чеській мові прекрасну проповідь, в якій братам чехам, — а було їх на богослуженні дуже багато — пояснив значіння церкви в житті нашого народу і привязання українського народу до віри його батьків. О. Гопко брав теж живу участь в нарадах зїзду і забирав у них слово від братів із Закарпаття.

Цілий Зїзд зробив на всіх присутних велике враження і то так повагою хвилі, як і високим рівнем дискусії. Особливо симпатичне враження робили делеґати з провінції, які хоч розпорошені по всіх усюдах Чехословаччини і хоч проживають у невідрадних умовинах еміґрації, не втратили глибокого інтересу для питань політичного життя нашого народу, а живучи серед політично високо-розвиненого чеського громадянства, набрали належного досвіду для спокійної річевої оцінки реальної політичної ситуації. Треба надіятися, що Зїзд дасть вже в найближчому майбутньому позитивні результати.

Про младоболеславський зїзд подала інформації майже вся чехословацька преса. Специфічне становище до зїзду заняли крамаржівські „Народні Лісти", які повириваши поодинокі уступи з резолюцій, сіли на свого старого русофільського коника і тримаючись далі цупко збанкротованих гасел старого романтичного славянофільства, повчають свого „меншого брата", як він має поступати, щоби не розбивати „единости великого русского народа". Для них все ще існує лише дві вирішні сили: „немец і рус"

Н. Д.

За уряд національної концентрації в Еспанії.

МАДРИД, 23. 9. ПАТ. Президент Замора припоручив створити новий уряд Сантіяґо Альбі. Новий уряд має бути висловом концентрації сил з національними тенденціями. Його першим завданням має бути продовження фінансової відбудови. Замора думає, що в теперішній міжнародній і внутрішній ситуації не треба в найближчій будучности виборів.

Замора хотів би, щоб у новім уряді були заступлені всі партії з виїмком монархістів, лівого крила соціялістів, комуністів і анархістів.

МАДРИД, 23. 9. ПАТ. На тему урядової кризи далі переконані, що створити уряд, якого хотівби президент Замора, значить уряд широкої концентрації, буде дуже важко, бо Хіль Роблес, приймаючи в основі співпрацю з Альбою зазначив, що програма нового уряду повинна передбачувати реформу конституції, зновуж ліві республиканці противляться такій реформі.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати поштовими марками.

Як Італія хвалила Абісинію.

НЮ ЙОРК, 2. 9. (Вл. кор.) Бездротна телеграма з Женеви до „Ню Йорк Таймсу" глузує з Мусолінія за його обвинувачення Абісинії в невільництві. Кореспондент наводить промову італійського делеґата Боніна Льонґаре на зібранні Ліґи Націй в 1923 р. в обороні Абісинії, коли то Анґлія закидала Абісинії удержування невільництва. Тоді італійський делеґат сказав: „Італія думає, що приступлення Абісинії до Ліґи є признанням для Ліґи від далекої нації, яка на протязі століть зуміла втримати свою віру і національний характер і через те набрала прикмет шляхотности, до яких треба віднестися з респектом". Потім Льонґаре вичислив засоби, якими Абісинія усуває невільництво, а головно вказав на заслуги теперішнього абісинського цісаря, тодішнього наслідника престола.

200-міліонова позичка для Китаю.

ТОКІО, 23. 9. ПАТ. Щоденник „Асагі Шімбун" повідомляє з Шангаю, що фінансовий дорадник В. Британії Лейт Росс виступив з пропозицією, щоб В. Британія та Японія емітувала 200 міліонів єн для Китаю. Ця позичка булаб під контролею бритійського дорадника у Нанкіні якого компетенції розтягались би теж на Манджу-Ко де юре. Згаданий щоденник пише, що Токіо ставиться холоднокровно до цих плянів. Японія міркує, що за таку позичку Китай заплатив би своєю незалежністю і вона довелаб до повної інтервенційної політики в Китаю.

Вчителі середніх шкіл радять над своїми справами.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „УЧИТЕЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ".

Загальні Збори „Учительської Громади" відбулись у Львові 22-го вересня в одній із саль школи ім. Шевченка при вул. Мохнацького. Проводили ними наперемінну голова Т-ва Володимир Радзикевич і проф. Павлюх, секретарювали проф. Лев і Сиротюк.

Саля повна, але не битком набита. Давнішими роками приїжджали на такі збори ріжні члени, тепер філії висилають на них своїх делегатів, передаючи їм свої побажання. Секретарі відчитують протоколи, голова здає звіт із загального стану, скарбник проф. Мельник пояснює біланс, який кожний має перед собою, проф. Павлюх реферує справу емеритального фонду.

Наші вчителі середніх шкіл мають свої матеріяльні та загальнокультурні клопоти, може більші як інші наші професії. Спершу чуємо про загальні, формальні справи.

За час від 1 червня 1933 р. до вересня 1935 р. Рада „Учительської Громади" мала 20 засідань, не враховуючи засідань секцій та комітетів. Головні справи, якими вона займалась були: улаштування домівки Т-ва, справа допомоги станиславівській філії в будові оселі „Маковиця", видання ювилейної книги та улаштування ювилейного свята враз із педагогічним конгресом, підготова програми з української мови, історії й географії для середніх шкіл нового типу, справа злуки із „Взаїмною Помічю Українських Учителів", справа посмертного фонду, всяких позичок і підмог для своїх членів.

Львівська філія Т-ва наймила цього року власну домівку в камяниці Наук. Тов. ім. Шевченка при вул. Чарнецького 26. оплачуючи комірне спільно з Головною Радою. У домівці заснували архів Т-ва, та склали бібліотеку з українськими підручниками від найдавніших часів із шкіл усіх типів.

Головна Рада признала оселю станиславівської філії власною справою і позичила їй із фонду домівки 10.000 зол., забезпечивши свою позичку на парцелі в Ямнім.

Великою працею було видання ювилейної книги з нагоди 25-ліття Т-ва, що розрослась до більших розмірів (замість 10 аркушів — 17). Навіть і при більших розмірах не можна було помістити всіх матеріялів, які зможе поволі використовувати журнал „Українська Школа". За працю над цією книгою голова Зборів складає окрему подяку проф. Я. Біленькому.

Головна Рада підготовляла Ювилейне Свято Т-ва і витратила на це чимало праці. Хотіла вона спершу поєднати його із українським педагогічним конгресом, присвяченим справам середнього та вищого шкільництва. Хоч плян свята був увесь готовий, воно не могло відбутись, із причин від Товариства незалежних. Справу конгресу передала Управа — Головній Управі „Рідної Школи".

Над новими програмами для вселюдних і середніх шкіл з української мови, історії й географії працювала кілька місяців окрема комісія разом із комісією Взаїмної Помочі Укр. Учителів. Міністерство Освіти повідомило оба товариства, що візьме представлені проекти на увагу. Комісія ця існує й надалі і працюватиме над змінами проекту програми навчання та програми для лицеїв.

Від Т-ва „Взаїмної Помочі Укр. Вчительства" вийшла пропозиція, щоб злучити його з „Учительською Громадою". Після переговорів покищо ця справа припинена через розбіжність думок між представниками обох організацій щодо фінансових та інтелектуальних справ.

Посмертний фонд мав за останні роки великі втрати; померло 9 членів і посмертні допомоги для родин вичерпали фонд.

Чимало клопоту мала Головна Рада з питанням: чи не перемінити ввесь доляровий фонд Т-ва, з огляду на захитання курсу доляра, на золоті. Через девалюацію доляра посмертний фонд зменшився на 100 зол. З огляду на неточности та неясности правильника посмертного фонду, окрема фінансова комісія поправила його і Загальні Збори мали приняти новий його текст.

Поодинокі делегати пригадали на Загальних Зборах Головній Раді такі справи як реактивування педагогічної комісії, реєстрацію безробітних учителів і тих, що підготовляються до вчительської професії, справу недостачі підручників для гімназії нового типу, референтів для деяких сонних філій, правильник щодо мінімум платень. Назагал треба ствердити, що з огляду на економічну скруту дуже сильно впали членські вкладки і посмертний фонд.

У дискусії вабирали голос проф. І. Мандюк, А. Березовський, д-р Р. Цегельський, д-р І. Витанович, Ю. Каменецький, д-р І. Копач, д-р Безушко, д-р Княжинський, Г. Микетей, Т. Залеський, д-р Бригідер, П. Сиротюк, Є. Ю. Пеленський, д-р О. Застирець, д-р В. Лев й інші.

Збори пройшли зразково щодо своєї програми та загального настрою. Залишилось тільки враження, що не всі наші вчителі розуміють якслід вагу своєї професійної організації, а деякі занадто часто йдуть за індивідуалістичними нахилами.

Верховина робить підсумки своєї праці.

СВЯТО 25-ЛІТТЯ ФІЛІЇ „ПРОСВІТИ" У СКОЛІМ.

(Звіт спеціяльного висланника.)

В мин. суботу й неділю робила Верховина справжні підсумки своєї організаційної праці: в суботу було в Стрию повітове свято „Рідної Школи", в неділю Сколе святкувало 25-ліття праці своєї філії „Просвіти".

ПОЛЕВЕ БОГОСЛУЖЕННЯ. — ТИСЯЧНІ МАСИ НАРОДУ. — БАНДЕРІЇ. — ЗРАЗКОВИЙ ЛАД.

Свято у Сколім почалося полевим богослуженням при вівтарі біля парох. церкви. До нього ставув довголітній діяч Верховини **о. дек. Мосора** в асисті о. **Смачила** з Гребенова та о. **Воскреса** з Корчина; діяконували о. **Галькевич** з Голoвецька й о. **Еліяшевський** зі Славська. Після богослуження промовив з проповідальниці до тисячних мас громадян, що стояли в найбільшому порядку кольонами біля церкви з таблицями, **о. д-р Бабяк** з Синевідська Вижного, колись суддя, тепер священик; його проповідь, від початку до кінця високопатріотична й переплітана цитатами зі св. Письма та прикладами з життя святих, була зразком нешаблонової проповіди, які доволі рідко чуємо на подібних святах. У моменті, коли проповідь скінчилася, почалася панахида за пок. членів Філії „Просвіти" у Сколім, до якої станyло 12 священиків разом з о. проф. Притуляком, визначним діячем Скільщини; ці священики позїздилися зі своїми людьми на свято з усіх, навіть дуже далеких кінців Верховини і їх участь у панахиді робила величезне враження. До обох богослужень співали наперемінну хори зі Скольього та Корчина. Спів, таблиці, море голов, делегати зі Львова та Стрия, що сиділи за престолом та українські прапори, що маяли під церквою, — все те складалося на торжественну картину.

Ввесь час богослуження відбувалася збірка в користь „Просвіти" до спеціяльно прикрашених вишивками пушок.

ПОХІД. — РЕВІЯ НАР. НОШІ. — ДЕФІЛЯДА.

Негайно після богослуження почався похід що йшов від церкви містом на велику, омежену соснами площу за містом „Дубрівку", де мала відбутися святочна академія. Цей похід мав багато перешкод від адміністраційної влади, але врешті дозвіл на нього добуто і він відбувся в найбільшім порядку.

Приказ Ворошилова про маневри на Україні.

МОСКВА, 23. 9. ПАТ. Агенція Тас подає, що Ворошилов оголосив приказ, який обговорює закінчені перед кількома днями військові маневри в київській окрузі. Приказ підкреслює головно участь у маневрах летунських відділів та висловлює признання військ київської округи та для всіх учасників вправ. Ворошилов припоручив зробити список осіб, що вирізнилися спеціяльно підчас маневрів.

Викрили централю націонал-соціялістів в Австрії.

ВІДЕНЬ, 23. 9. ПАТ. Поліція викрила тайний склад зброї, де була висильна радіостація і багато скорострілів. Крім того викрили централю націонал-соціялістичної пропаганди, яка мала свої відділи по цілім місті. Поліція арештувала багато націонал-соціялістів.

Італія купує кораблі в Америці.

НЮ ЙОРК, 23. 9. ПАТ. „Геральд Трібюн" повідомляє, що Італія купила на залізо 4 американські торговельні кораблі: „Сан Дієго", „Сан Педро", „Сан Домінґо" і „Сан Юліян". Кораблі невдовзі покинуть Ню Йорк і виїдуть до Італії.

—o—

Дальші транспорти війська до Африки.

НЕАПОЛЬ, 23. 9. ПАТ. На кораблі „Пімонте" відплило до східної Африки 294 членів фашистівської міліції і 3100 вояків

На чолі походу їхали в козацьких шапках, з кожушками через плечі та в чоботах кінні бандерії з Побука, Підгородців і Труханова, яких 80 коней, за ними віз з просвітянською дрібнотою-дітьми, потім делегати: голова „Просвіти" д-р І. Брик зі Львова, відпоручники установ зі Стрия, проф. Наріжняк, дир. Кузів і проф. Приймак, голова скільської філії д-р Булак та представник Ред. „Діла". За ними у чвірках тягнулися довжелезним вужем просвітяни, співаючи пісні, бо одинока в повіті просвітянська орхестра з Синевідська Вижн. чомусь на свято не прибула.

Недалеко площі делегати уставились рядом і відібрали дефіляду. Біля них перейшли: величезною кольоною Синевідсько Вижне з таблицями кооп. „Опір", кооп. „Луг" і „Союз Українок", потім „Луг" зі Сколього, чит. „Просвіти" й кооп. „Згода" з Тарнавки, чит. з Межиброда, чит., Р. Ш. і кооп. з Тишівниці, чит. Синевідсько Нижне, чит. з Волосянки (село під кордоном), читальні „Просвіти" з Ялинковатого, Погару, обох Рожанок і Либохори, чит., хор, Р. Ш. і кооп. з Побука, чит., кооп. „Дуброва" і „Сокіл" з Корчина Руст., чит. з Корчина Шлях., чит. з Хітару-Кального (геть під кордоном), Лавочного, Коростова, Тухлі (прегарні строї жінок, дівчат і мужчин), чит. і Лещетарський Клюб зі Славська, чит. з Головецька й Головецька-Пшанія, Плав'я і Плавя-Павусівки, Гребенова (на чолі діти), Камінки (повний прегарний нар. стрій, зокрема оригінальні завої голови жінок), чит., КАУМ, Р. Ш. і кооп. „Надія" з Підгородців чит. зі Сопота, чит. і кооп. „Бескид" з Ямельниці (прегарні строї дівчат), чит. і „Сокіл" зі списами з Крушельниці (дуже цікаві строї жінок), чит., „Сокіл", „Сільський Господар", кооп. „Ключ" і доріст, що дуже добре машерував, з Труханова, інтелігенція і міщанство Сколього (рідке явище — казали), врешті похід замикала кольона просвітянців з Урича, на чолі якої йшли прегарно одягнені дівчата. В поході держали зразково лад соколи зі Сколього, а тягнувся він цілу годину: нарахували в ньому чвірками 7.400 осіб.

НА ПЛОЩІ. — АКАДЕМІЯ.

На морем голов залитій площі почалася з черги академія, яку розпочав промовою про історію та працю Філії голова її д-р **Булак**. Опісля говорив, вказуючи на велику працю „Просвіти" і стелючи Верховині просвітянську 5-літку, д-р **Іван Брик**, якого промова зірвала бурхливі оплески. Ще перед його промовою на окремій естраді відспівали злучені хори просвітянський гимн і на щоглу підтягнено жовто-блакитний прапор. З черги говорили привіти: **проф. Наріжняк, дир. Кузів і проф. Приймак** зі Стрия та **представник „Діла" ред. А. Курдидик.** Крім цього відчитано низку привітів від інших філій та установ з краю. Вокальну частину академії виповнили: хор з Синевідська Вижного під упр. **І. Нички**, декламації (**Д. Заяцівна, М. Джуфарівна** з Підгородців і **Ю. Турчинівна** з Синевідська, остання дуже добре) та хор з Корчина під упр. довголітнього просв. діяча проф. **Гаврана**. Пічас академії роздано теж нагороди та почесні грамоти 13 боевикам членської кампанії „Просвіти" в повіті, а м-р **Ценко** виголосив свій цікавий і річевий, перериваний щораз то оплесками реферат-історію Філії. Академію закінчили злучені хори національним гимном, що його тисячні маси відспівали на „позір".

Фестин з вправами з приводу пізної пори вже не відбувся.

Коли зважити, що Скільщина — розкинений повіт з поганою комунікацією і горсткою інтелігенції, що прикордонна його частина має спеціяльні умовини праці, що в повіті є тільки 3 села, де ще нема читальні (всіх читалень 42), що нарід ішов десятками км., а то й цілу ніч, а потім здисципліновано взяв участь у святі, яке тревало до пізного пополудня, — мусимо голову схилити перед організацією, що стягнула всі ці маси на своє свято. Зокрема треба висловити повне признання теперішньому проводові скільської Філії й активним організаторам свята (д-р Булак, дир. Садовський, о. Притуляк та інструктори Філії м-р Ценко і п. Углицький), яке на довго залишиться в памяті Верховини і яке дало доказ, що й вона стає в лави інших галицьких організованих округ **АК.**

СОКІЛЬСЬКІ СВЯТА.

СОКІЛЬСЬКЕ СВЯТО В ГАЯХ К. ЛЬВОВА.

Ідея тіловиховання в українському народі стала вже конечною потребою життя. Поширює вона з дня на день засяг своїх звеличників, поглиблює зміст своєї програми. Велику ролю в нашому тілесному розвою відіграє сокільська організація. У краю відбуваються численні сокільські свята, даючи доказ постійного поступу на полі тіловиховання та пропаґуючи серед широкого загалу потребу плекання тілосправности і зорґанізованої дисципліни.

До занотування маємо чергове Сокільське Свято, яке відбулося в дні 21. вересня ц. р. в Гаях к. Львова. Істнуюче там сокільське гніздо є в тім трудні́м положенні, що довкруги на яких 20 км. не має інших сокільських гнізд, з якими моглоб співпрацювати. Але всеж таки дає собі з трудностями раду і навіть придбало собі маленьку площу до вправ, на якій уладило грище кошівки, відбиванки, скічню і дручок (рек).

Сокільське Свято в Гаях почалося звітом, що його зложив місцевий начальник Михайло Романишин відпоручникові Сокола-Батька М. Трілеві. По відігранні орхестрою з Підберезець нац. гимну, промовив до зібраних соколів заст. голови гнізда Мирослав Бучко, а по нім зложив привіт від Сокола-Батька справник С.-Б. Е. Благітка. Справним кроком передефілювали кольони руховиків перед сокільською старшиною, між якою замітили ми представників Сокола-Батька, делеґатів Сокола з Бібрки з головою д-ром І. Венґльовським і місцеву старшину з головою Теодором Крілем. На свято прибув пішки відділ руховиків Сокола-Батька зі Львова (17 осіб) і чета побратимів з Бібрки (35 осіб).

Програма свята обіймала ритмічну інтерпретацію пісні: „Боже Великий, Єдиний..." у виконанні посестер (до співу й до орхестри), здвигові вправи вільноруч побратимів, здвигові вправи віночком посестер та вправи на дручку (реку) львівських і бобрецьких соколів. Найкраща точка, а саме вправи списами бобрецьких побратимів, знані зі свята в Бібрці й Баківцях, мусіли відпасти через заборону. Ще на генеральній пробі місцевий комендант постерунку заборонив ту точку, добачуючи в ній — „військовий елемент"... Виглядає це досить парадоксально, бо староство приняло до відома цілу програму свята і дало дозвіл без ніякого обмеження. Щодо укладу самих вправ списами, то автореві йшло лиш про естетику рухів і показ зручности і ні про що більше. Побратими і посестри з Гаїв у переведених ними вправах показали добрий вишкіл та опанування постав, (поминаємо те, що посестри деякі рухи вивчили невірно).

На закінчення відбулась розгривка у відбиванці між місцевими та львівськими побратимами. Під невмовкаючі оклики „Гаразд! Гаразд!"... від'їзджали львівські й бобрецькі соколи домів, залишаючи по собі спомин щиро зав'язаної дружби й сокільського побратимства. *М. Т.*

СОКІЛЬСЬКЕ СВЯТО В ПІДБІРЦЯХ, ПОВ. ЛЬВІВ.

Ледви минув рік від часу, коли сокільське гніздо в Підбірцях побороло нехіть місцевого громадянства до орґанізаційної і тіловиховної діяльности та взялося щиро до сокільської праці, Вислідом цієї праці було Сокільське Свято, яке відбулося в Підбірцях дня 22. вересня ц. р.

В год. 3. попол. рушив селом похід руховиків на майдан, де мав відбутися тіловправний показ. Попереду ішла місцева орхестра, відтак чета львівських руховиків у числі 12 посестер і 23 побратимів (Сокіл Батько і Сокіл V. Львів), відділи соколів з Ремезова — 15 посестер і 30 побратимів, відділи соколів з Пикулович — 7 посестер і 13 побратимів та соколи з Підборець — 16 посестер, 12 побратимів і 20 учасниць. Похід закінчився дефілядою перед представниками сокільської централі і старшинами гнізд, що брали участь у святі.

Звіт на площі відібрав від провідника свята Степана Бреадєвя начальник С. В. Я. Благітка, який відтак передав руховикам привіт від Старшини Сокола-Батька. До уставлених кольонами руховиків промовив місцевий голова Василь Бреадєвъ, отвираючи свято. Орхестра заграла національний гимн. Два відділи посестер почали виконувати вправу до пісні: „Боже Великий, Єдиний..." Рухова інтерпретація слів була різна і це побільшувало зацікавлення вправою. Комбінованим виходом уставились до здвигових вправ вільноруч побратими. Скоре темпо добре вивчених вправ робило помітне вражіння. По них вправляли посестри здвигові вправи віночком. Їх мягкі рухи рамен, дискретні згини кадовба та дрібний, легкий хід робили контраст до тяжких і різких порухів побратимів. Непомітно вбіг на площу гурт львівських руховиків і почав у живім темпі переводити доліжкові вправи. Різнородні перескоки й перевороти нагороджували розвеселені видці оплесками. Гарною і дуже добре підготованою точкою програми були вправи хоруговками і відтак хустинами місцевих учасниць під проводом пос. У. Сороки. На закінчення гурток посестер відтанцював „аркана".

Переведений показ тілосправности мав повний успіх і доказав, що при інтенсивнішій праці, коли старшина гнізда зорґанізує ще учасників, придбає руханкові прилади і зацікавить сокільським життям ширший загал місцевого населення, черговий показ буде куди кращий.

М. Т.

СМЕРТЬ СТАРШИН У ЛЕТУНСЬКІЙ КАТАСТРОФІ

ПАРИЖ, 23. 9. ПАТ. „Ню-Йорк Геральд" повідомляє з Мінхену, що минулого вівтірка згинуло коло Берґен у баварських Альпах у летунській катастрофі кількох німецьких старшин і летун. Катастрофа скоїлася у ночі. Літаком вертали старшини з маневрів. Вістка про катастрофу надійшла до Мінхену щойно вчора.

—o—

ЗАЛІЗНИЧІ КАТАСТРОФИ.

З Парижа повідомляють, що поспішний поїзд Париж—Вісбаден вударився недалеко залізничої стації Ажено з льокомотивою. Кільканацять подорожніх тяжко ранених, 8-ох зпоміж них умирає у шпиталі.

На стації Дрезден-Нойштадт наслідком зударення вискочили зі шин три вагони шкільного поїзду та пять вагонів вантажного поїзду. Одну дитину добули неживу, одна померла по дорозі до шпиталю, один учитель і пять дітей тяжко ранені, 11 дітей лекше

17 осіб отроїлось грибами.

ПАРИЖ, 23. 9. ПАТ. Преса повідомляє, що в Валенс у департаменті Дром отроїлося грибами 17 осіб. Три особи вже померли, стан інших безнадійний. Арештували продавця грибів, що не предложив їх до обовязкової лікарської контролі.

Кооперативне Свято в Єзуполі.

30-ліття кооперативи в Єзуполі. — Вручення почесних грамот основникам кооперативи.

Дня 22. ц. м. містечко Єзупіль святкувало величаво трицятиліття істнування своєї кооперативи для закупу і збуту *„Спілкова Крамниця"*. Свято розпочалося на майдані серед села полевою Службою Божою, опісля панахидою за померших членів, що її відслужив місцевий парох *о. К. Левицький* в асисті чотирьох доокличних священиків.

Святочну академію на тім самім майдані, прибранім зеленю і нац. прапорами, розпочав голова Надзірної Ради кооперативи, її основник зперед трицяти літ, господар п. *Микита Кудла*. З його щирих, безпосередніх слів довідалися маси зібраних, серед яких умовин перед трицяти роками прийшлося основувати кооперативу. Дійсним ініціятором кооперативи був знаний кооператор *Іван Петрушевич*, уроджене́ць Єзуполя, син місцевого пароха, котрий по кооперативних студіях в Анґлії вернувся до краю, щоб будувати кооперацію на рочдельських засадах. Зачав від рідного Єзуполя. Тяжко було найти зрозуміння серед загалу. Та всетаки знайшлося тоді пятнацять молодих ідейних господарів, що стали піонірами рочдельської кооперативи в Єзуполі. Громадяни з початку ставились до нового діла з недовірям, а то й насмішками. Одначе вже незабавком побачили, що це поважне діло і зачали горнутись до кооперативи. Перед вибухом світової війни „Спілкова Крамниця" вела вже три відділи й обслуговувала не лиш містечко Єзупіль, але й доокличні села. Війна (в Єзуполі була довго боєва позиція!) знищила ввесь кооперативний дорібок. По війні зачалася відбудова знищеної кооперативи; зпочатку йшло звсім тяжко з причини девальвації. Одначе старі кооператори не зложили рук і кооперативу відбудували. Нині кооператива розвивається правильно в користь своїх членів. На найгарнішому місці Єзуполя пишається *величавий, поверховий „Народній Дім"* з великою салею, збудований на основі плянів кооперативи К. І. Р. Це заслуга ювилятки-кооперативи і свідомих громадян.

Вокальну частину програми розпочав станиславівський хор *„Думка"* під управою м-ра *Льва Крушельницького*. Рідко приходиться чути так добре зіспіваний і здисциплінований хор

Хор „Думка“ сповняє велику культурну місію, беручи участь у народніх святах станиславівського повіту. В цей спосіб не лише зближує місто до села, але й показує нашим сільським хорам, як треба співати. Хор убраний у гарні народні строї і складається в більшости з ремісничої молоді.

Від РСУК промовляв пос. *Зиновій Пеленський*, що зложив привіт кооперативі-ювилятці та живучим членам основникам і вказав на дальші шляхи нашої кооперації. Від станиславівського Союзу Українок витала ювилятку палкою промовою п. *Мар. Мельниківна*. Від місцевого „С. Г.“ промовив д-р *Яків Чик*, котрий багато праці дає теер в Єауполі. Від установ Галича витав п. *Скрентович*, від „Маслосоюзу“ прибув дир. *Трач*. Разом з хором „Думка“ приїхала знана декляматорка п. *Ліда Каратницька*, що своєю деклямацією творів Олеся викликала щире захоплення серед зібраних. Хори перепліталн привіти і деклямації. Особливо гарно випав хор зі села *Підгородця* коло Галича.

Кульмінаційною точкою свята було вручення почесних грамот трьом живучим основникам кооперативи: господарям: *Микиті Кудлі*, голові Надз. Ради та *Йосифові Овчарові і Степанові Кавці*. По щирій промові директора УСК зі Станиславова серед грімких оплесків вручено кооператорам-ювилятам мистецькі грамоти, а хор „Думка“ відспівав велике многоліттєвія.

Радувалися всі, що дожили такої хвилини в нашім кооперативнім житті. Кооператори ветерани, що бачать успіхи своєї праці, а молодь, що має таких гідних батьків.

При звуках доброї єаупільської орхестри передефілювали здисциплінованими рядами кооператори перед ювилятами та делегатами краєвих і повітових централь. Кооперативним і національним гимном закінчилося свято, після чого молодь пустилася на майдані у жваві танці.

Так радісно святкували єаупільці ювилей своєї кооперативи.

Присилайте передплату!

Призначення українських сенаторів.

В останній хвилині одержали ми таку вістку з П. А. Т.-ої:

В понеділок 23. вересня ц. р. Президент Мосьціцький призначив 32 сенаторів. Зпоміж українців Президент іменував сенаторами: Д-ра А. ГОРБАЧЕВСЬКОГО, адвоката з Чорткова та інж ЮЛІЯНА ПАВЛИКОВСЬКОГО зі Львова.

Дальші інформації тяжко було добути тому, що хвилево наступила перерва телефонічної комунікації з Варшавою.

Міліон для Варшави і Познаня.

Дня 21. вересня рішилась доля міліонового золотих, головної виграної 33-ої Державної Льотерії; впала вона на число 163.490.

Дві чвертки цього числа набули дві співробітниці крамниці в Познані, пп. М. і Ц., а дальші чвертки є власністю мешканців столиці. Подрібні відомости про цих вибранців фортуни надійдуть пізніше.

В понеділок починається чотироденне тягнення т. зв. „пятьдесятьзолотівок“, які дозволять десяткам тисяч осіб узяти безплатно участь в І-ій клясі 34-ої Льотерії й П денних виграних. Бо незалежно від нормальних виграних з міліоном на чолі, кожного дня, коли є тягнення, будуть вильосовувані додатково денні виграні, яких висота в перших трьох клясах є 25.000 зол. а в IV-ій клясі 30.000 зол.

Крім цього в квітні 1936 р. відбудеться додаткове безплатне великодне тягнення для тих чисел, які залишились у колесі по закінченні тягнення IV-ої кляси.

ДО БЕРЕЗИ КАРТУСЬКОЇ.

До табору у Березі Картуській вивезли проф. Івана Теслю зі Львова і студ. університету, Гасина, зі Стрийщини.

—о—

НОВИНКИ

— **Уряджуємо** курси модниярства, рукавичок і квітів. Зголошення у фірмі „Мак“, Чарнецького 10. 3—4

— **Звичайні Загальні Сходини Української Порадні для вибору звання у Львові** відбудуться в понеділок 30. вересня ц. р. в год. 6-ій веч. у домівці Порадні при вул. Словацького 14/III. з таким порядком нарад: 1) Відкриття Сходин, 2) Відчитання протоколу, 3) Звіт секретаря Порадні, 4) Вибір нової Управи, 5) Дискусійний реферат проф. Яр. Кузьмова на тему: „Консерватизм батьків і безробіття молоді“ і 6) Актуальні справи.

— **Дитячий ярмарок у Львові.** Що за радість і рух серед нашої дітвори. Вже внедовзі 6. жовтня „Дитячий Ярмарок“. Синцьо і Христя ладять товар з Центросоюзу. Мала Вірка Кисілевська продає з малою Рудницькою товари з Народної Торговлі, бо Іця спроневірилася своїй традиції і закладає власне приватне підприємство „Овочарню Іця“. Ліда і Ніна з Маслосоюзу виступають традиційно в білих плащиках, а „Маслосоюз“ вже завчасу підгодовує качки на ярмарок. Мала Дуня Скоплякінна просить мамусю за фірмовий плащик, бо фірма „Елеґант“ як звичайно на виставах представляється якнайкраще. Мала Орися є роспуці, бо дуже за вакації виросла і боїться що „Українське Народне Мистецтво“ її за заступницю не візьме. Ірка Нагірна вже випросила у свого татуся в „Бібльосі“ цілу скриньку товару, мала Савойківна це купець зі Сходу — продає вироби фірми „Достава“. Фірма „Ароза“ заходить ласки Лесі Храпливої, щоб заступала її на Ярмарку. Малий Ганулянк підтримує традицію батька. „Продукція“ свіжу мармеляду ладить, такий успіх мала на минулорічнім Ярмарку! „Труд“ шие спеціяльні суконочки, Сянка Кузьмович і Христя Целевич журяться, що мають продавати — так багато ріжних вигадок в їх дитячих головках. І багато інших цікавих річей. А які несподіванки для гостей: дитячий театр — похід масок, а зрештою не можна цього виявити, бо про що будуть снили діточі головки? Дня 6. жовтня всі спішимо на „Дитячий Ярмарок“.

— **Читальня „Просвіти“ в Миколаєві н. Дн.** уладжує в днях 28. і 29. ц. м. свято 40-літного ювилею і посвячення власної домівки. Першого дня відбудеться панахида за померших членів читальні, другого дня в год. 9. привіт голови Головного виділу матірного т-ва проф. д-ра І. Брика; год. 10 полева Служба Божа, похід і посвячення домівки; год. 14.30 святочна академія; год. 20 забава з танцями в салях читальні.

— **„Нова Зоря“ перестає виходити?** Львівський „Експрес Ілюстровани“ з 24. вересня приніс таку вістку зі Станиславова: „Група о. епископа Хомишина задумує тепер основувати в Станиславові суспільно-політичний тижневик, що буде органом „Української Обнови“. Як відомо партія о. епископа Хомишина здобула в останніх виборах один посольський мандат (д-р Іван Волянський) і один сенаторський мандат (о. д-р Лободич). Видаваний у Львові орган партії п. з. „Нова Зоря“ зліквідують. Редаґуватиме новий часопис дир. Левицький“. Повищу вістку подаємо на відповідальність „Експресу“.

— **Хто буде президентом апеляційного суду у Львові.** Зачувати, що виїзд прокуратора апеляційного суду Дембіцького до Варшави лучать з обсадженням становища президента апеляційного суду у Львові після звільнення п. д-ра Зелінського. Аґенція „Всхуд“ інформує, що виїзд прокуратора Дембіцького до Варшави не має ніякого звязку з цією справою, а всі здогади на цю тему є безосновні.

— **Нове кіно у Львові.** У найближчих днях відчинять нове кіно у Львові, а саме в пасажі Міколяша кіно „Тон“. Саля вибагливо уладжена, дирекція кіна законтрактувала найкращі та найновіші фільми.

— **Адміністраційна такса в ґімназіях** устійнена цього року на 220 зол. річно. Можна її заплатити двома піврічними ратами з початком кожного півроку, одначе найпізніше до 20. січня і 22. квітня. Учні, що до того часу не заплатять такси, будуть видалені. У виїмкових випадках дирекції шкіл можуть позволити на сплачення такси місячними ратами. Діти державних урядовців і військових платять половину такси, оскільки мають добрі обичаї, а в науці достаточний поступ, при чому родичі не мають значного маетку. При тих самих умовинах можуть бути звільнені частинно або зовсім діти бідних родичів, при чому першенство мають діти військових інвалідів.

— **Удержавнення гімназії.** Як повідомляє „Волинь“, українська приватна гімназія в Рівному має бути удержавнена.

— **Напад на спортового суддю.** Після мечу, який відбувся вчора між дружинами „Знесіння“ і „Зоря“ (з Винник) на грищі „Світезі“ у Львові, публика напала на спортового суддю, Юліяна Бжуховського, 26-літного студента політехніки, і тяжко його побила. Раненого відставили до шпиталю, а поліція глядає за винуватцями.

— **Львівська хроніка.** Помер б. голова жидівського каґалу і довголітній член міської ради д-р Ків Діямант у 80 р. життя. — При вул. Кентшинського арештовано Марію Копець, що втопила в ставі в Городку Яг. 4-денну дитину. — Рятункове поготівля інтервеніювало минулої суботи в чотирьох випадках самогубства з причини безробіття. — У трамваєвому возі вкрадено урядовцеві суспільної обезпечальні М. К. срібний годинник, припнятий ремінцем до руки, при чому скалічено його в руку. — На Краківській площі трамваєвий віз переїхав на смерть 6-літню Фелїцію Дициїнівну, що хотіла перебігти поперек шин.

— **Вломи.** Нічю на неділю невідомі злодії вломилися до канцелярії Бібліотеки Народової Осолінеум при вул. Осолінських ч. 11 у Львові. Розбили касу та забрали ок. 1.000 зол. готівкою. — Невідомі злодії закралися при помочі дібраного ключа до хати Рожі Файгель при вул. Бернштайна ч. 8 та вкрали мужеський одяг і срібну столову заставу й біжутерію, все вартости 1.500 зол. — Із хати Ерика Бучека при вул. Жиґмонтівській ч. 3а вкрали вломники гардеробу й білля вартости 1.000 зол.

— **За поширювання літератури ОУН.** Перед судом присяглих у Бережанах відбулася 16. вересня ц. р. розправа проти Василя Качоровського, ґімн. ученика з Костенева, перемишлянського повіту. Прокуратор обвинувачував підс. Качоровського за поширювання нелегальної літератури ОУН. На основі вердикту суддів присяглих трибунал засудив підс. В. Качоровського на 18 місяців вязниці, зачислюючи слідчий арешт від 13. жовтня 1934 р.

— **Краєва хроніка.** В Черемхові пов. Станиславів вломилися до церкви злодії й вкрали чотири скарбонки з готівкою. — В Калуші побили жиди поліційного агента, що хотів арештувати комуніста Абрагама Румельта. — В Станиславові переїхав потяг 23-літню служницю Агафію Адамчук, що скінчила самогубством з причини нещасливої любови. — В Станиславові 18-літня Марія Недільська отроїлася оцтовою есенцією з туги за нареченим, якого покликали до війська. — У Зеленій (Надвірнянщина) вискочила зі шин вузкоторова гірська залізниця. Ранений був інж. Веслав Вуйцікевич. Причиною катастрофи було каміння, яке хтось уложив на шинах. — Підчас пересування вагонів на стації в Коломиї був ранений робітник Іван Гардашевський. Забрали його до шпиталю. — У Тернополі на судовій розправі львівський злодій Йос. Павелкевич кинув на суддю Саковського хрестом, одначе не вцілив. Павелкевича скували та відвели до келії, розправу відложили. — За Болшівцями стріляв хтось до трьох купців із Слобідки Болшовецької, що їхали возом. Купець Тайхберґ, поцілений в серце, згинув на місці, другий купець був ранений.

— **Черевний тиф.** У Луцьку та в його околицях поширюється черевний тиф. Вмерло вже кілька осіб, між ними в Луцьку молода панночка — росіянка Іконнікова.

— **З Польщі.** У Варшаві отроївся Болеслав Лосяк, програвши всі свої ощадности на кінських перегонах. — У Варшаві викрили фальшівників польських, чехословацьких і румунських банкнотів. — Перед варшавським судом відповідав Вл. Дуплїцький за те, що побив гумовою палкою урядовця в міністерстві внутрішніх справ, який відмовив йому посади. Обвинуваченого відставлено до заведення для божевільних. — У Ряшеві засуджено на 2 роки вязниці емер. залізничого службовця Ст. Сверка, що взяв на кредит у Львові піяніно вартости 1.800 зол. і продав його, не заплативши ні одної рати. — У Варшаві викрито тайну фабрику запальничок, причому арештовано кілька осіб. — Під Тарновом арештовано шайку грабіжників, яких герштом була 23-літня Марія Зенціня.

— **Ріжні вістки.** 15.000 чужих громадян, що мало працю у Румунії дістало наказ покинути до тижня Румунію у звязку з новим законом „про охорону праці румунських громадян“. — За минулий рік довг Англії вперше від 1931 р.

зменшився на 21,8 міл. фунт. шт. Англія все ще має 7.800 міл. довгу. — У бельгійському місті Іксель при фільмі, що зображав конфлікт Італії з Абисинією, публика поділилась на дві партії і почала битись на салі. — У Бомбаю поліція відкрила друкарню, де друкували комуністичну літературу. — В Абисинії почались свята, які відбуваються щороку, коли кінчиться пора дощів. — У Совітах рішили перевести в 1936 р. перепис населення; у 1931 р. було там 154 міл. мешканців. — У Філядельфії помер у 80 р. життя бібліофіл Чарльз Сеселер, що в 1882 р. приїхав із Відня до Зл. Держав з 40 долярами; за 20 літ він став міліонером; до Европи їздив 135 раз; у 1926 р. заплатив у Льондоні за старі рукописи... 400 тис. долярів.

— Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, вул. Чарнецького 24, мав у місяцях червні, липні й серпні 66 катальогових чисел приросту до ч. 25467 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольогія 18, побутова старовина 2, історичні памятки 8, етнографія 134 (у цьому збірка старих вишивок з Теребовельщини), малюнок видівок топографічних 13, альбом репродукцій 1, фотографій 35, монет 86, медаля 1, жетони 4, печаток 6, фотокліш 9, цинкових клішів 20. Жертводавцями були пп.: д-р Барвінський Б., Байдалко М., Береза Я., Бих М., Божиковський М., проф. Галущинський І., д-р Ганицький С., проф. Гнатишак М., Горбовий М., Ґела С., проф. Ґец Л., Дороцький Б., Жерський Е., проф. Кіт М., Купчинська Р., Коломиєць С., Капітан С., Котик М., Климів І., о. Козак М., сенат. Кисілевська О., д-р Левицький В., дир. Малицька К., д-р Мрицівна О., с. Назарія СС, м-р Пилипець Г., дир. Прудиву́с П., д-р Раковський І., м-р Скрипчук І., Скібіцький Л., Сушко З., інж. Саєвич М., Сорока В., Українське Лікарське Товариство у Львові, д-р Федів І., м-р Щурат С. Управа Музею складає всім щиру подяку. Відвідувачів було за цей час 430, у цьому прогульок шкільних 5, інших 7. В Музею є тепер вистава народніх тканин і вишивок, яку можна оглядати щодня від 9—17 год.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Михайло Дацків, б. четар У.Г.А., помер 16. вересня ц. р. по довгій і тяжкій недузі в 48. р. життя на еміграції в Берліні — Покійник, родом з Милошович (біля Щирця), дав своїм життям доказ великої жертвенности для народньої справи. Хоч абсольвент теольогії, вступає в 1918 р. добровольцем до У.Г.А. і чесно виконує службу старшини-боєвика. Переживає долю армії від Львова по Київ і херсонські степи. З бригадою ген. Кравса опиняється на Чехословаччині, опісля переїздить до Німеччини. Добрий товариш, гарячий патріот і людина чину. Передбачуючи кінець життя, мріяв, щоб його тлінні останки найшлися на Рідній Землі. Похорони відбулися 20. вересня. В. Й. П.!

ДИВОГЛЯДИ.

МАЛПА КУПЦЕМ.

Одна крамниця в Шікаґо заанґажувала для реклями шимпанса. Малпа стоїть при вході і роздає всім летючки. Люди на вулиці стараються дістати таку летючку і перед крамницею стоїть довга черга. Власник такий вдоволений, що підвищив свому реклямемахерові платню: порцію бананів.

БУНТ СВІДОМИХ КУРОК.

В англійському містечку Вімбльдон, славному із теннісових змагань, зорганізували велику вигрівальню куриних яєць. Цими днями сотні курок зробило наступ на ту домівку, де машина їх заступає і знищили її. Англійська преса робить дотепи на цю тему, а вчені ствердяжують, що це перше таке явище, коли курки виступили зорганізовано і зрозуміли, що машина робить їм конкуренцію.

ЛЬОДОВИК З ДОРОГОЦІННОСТЯМИ.

До північного побережжя Новофундляндії течія моря вагнала льодовик, що лежав тиждень на мілині, заки весь не розтав. Бідні рибалки найшли на його місці прегарні речі: коробки з консервами, фотографічний апарат, крісн і кілька скриньок з горілкою. Урядове слідство ствердило, що в 1920. р. цей льодовик вибрали собі як стійку члени данської виправи. Всі предмети заморожені залишились у доброму стані.

МІНІСТЕР ВІД УСЬОГО.

З огляду на те, що італійський міністер пропаґанди ґраф Чіяно виїхав до Африки, Мусоліні перебрав справи цього міністерства. Тепер має він, разом із портфелем премієр-міністра, 8 міністерств.

Дописи.

ЛЬВІВ-КЛЕПАРІВ.

Академія в честь Митрополита на Клепарові. В суботу 21. й у неділю 22. ц. м. святкували греко-католики Клепарова перші роковини місії в Клепарові та водночас свято ювилею Митрополита. В суботу відправили священики низку богослужень, підчас яких о. Корба Ч. П. І. (редемпторист) виголосив як відновy св. місії три проповіди. В год. 5-ій попол. відбулось посвячення образа Христового Серця і торжественний обхід. — У неділю о. Корба виголосив ще чотири місійні проповіди. В год. 10. уранці відбулась у місцевій парохіяльній церкві торжественна Служба Божа, що її відправив о. кан. Лаба в асисті оо. Туркевича, Лончини, Хомина і місцевого пароха о. Яценкова. Служба Божа правилась у намірі Митрополита Андрея з нагоди його 70-ліття. Проповідь про життя і заслуги Митрополита для Церкви й Нації виголосив о. д-р Г. Костельник. У релігійних торжествах узяло участь більш як 3.000 вірних. — Увечері відбулась у домівці місцевої читальні „Просвіти" святочна академія в честь Митрополита-Ювилята. Зачалась вона хоровою точкою, що змістом і мельодією поважно настроїла приявних. Потім о. парох Яценків виголосив промову-реферат, у якім зясував життя Митрополита та цифрами зілюстрував жертвенність Ювилята. На дальшу програму академії склались декламації і хорові точки. Деклямували: п-і І. Филипівна „Свята Легенда Сходу" — В. Щурата та маленька дівчинка Катруся Корейба „Архиєреєві". Обі декламації зробили помітне враження. Хорові точки випали бездоганно. Співав мішаний хор під дир. радн. Т. Купчинського. Свого роду уріжноманітненням програми було сопранове сольо при акомпаніяменті скрипки й фортепіяну (Ґунода „Під Твою милість"), що випала дуже гарно. Свято закінчилось відспіванням молитви „Владико неба і землі". На салі висів гарно прибраний квітами й рушниками портрет Митрополита. Ініціятором та організатором свята був парох Клепарова о. Яценків. Свято залишило у глядачів дуже піднесле враження. Відбулось воно у великій повазі та святочному настрою. Публика виповнила вщерть велику салю. Минула субота й неділя були великими днями громадян Клепарова.

КОЛОМИЙЩИНА.

50-ліття читальні „Просвіти" в Сопові. Сопівська читальня (під Коломиєю) відсвяткувала дня 25. м. м. небуденний ювилей, бо 50-ліття своєї освітньої праці. З [illegible] членів, що вписалися до читальні на поклик її основників зараз у першому році, залишилося 8 при житті, які були присутні на святі і всіх їх стрінула овація. За померших основників і членів читальні відправив панахиду місцевий парох о. Романовський, що є і головою читальні, о. декан Майковський, катехит Станецький та о. Лоточинський. Програма свята була багата, серед неї найважніший був відчит секретаря читальні, бо змістом його була хроніка читальні від заснування. Між іншим довідались гості, що основником читальні був пок. селянин Андрій Кушнір. Коли програма була вже вичерпана, відчитано привіт Головного Виділу „Просвіти" у Львові, устно виголосили привіти п. ред. Кисілевська від філії „Союзу Українок" у Коломиї і гром. Тимошенко від читальні у Вербіжі. В популярній, живій своїй промові п. Кисілевська, виказавши вагу жіноцтва в праці всіх організацій, завзивала сопівських жінок до невсипущої праці в сопівській читальні. Гром. Тимошенко, нагороджений бурею оплесків, пригадав світлі моменти з нашої княжої доби, козацькі криваві війни в обороні Західної Европи перед азійськими ордами і нашу недавню визвольну війну на доказ, що нація з таким минулим і такою історією не може не осягнути своїх залушених бажань. Промовець подав і напрямні такої праці, яка доведе нас до тієї цілі. Дуже прикро вражало, що коломийська філія „Просвіти" не взяла участи у ювилею читальні та не прислала навіть привітного письма. Д. Я.

БЕЛЗЩИНА.

Просвітянська нарада в Жужелі. В неділю 15. 9. відбулася в селі Жужелі просвітянська нарада. Від філії „Просвіти" в Белзі прибув п. Базарко Іван та в півторагодинному рефераті зясував присутнім ціли просвітянської праці та методи праці в сільській читальні. Присутніх було коло 100 осіб, переважно молоді та декількох старших громадян. В дискусії виявилося, що серед загалу громадян села Жужеля брак зацікавлення взагалі громадянськими справами. Треба ще багато праці вложити, щоби село Жужіль дорівнало під оглядом культурно-освітнім сусіднім селам.

СОКАЛЬЩИНА.

Як дбають про науку в школах. В селі Цеблові, пов. Сокаль, пішов на емеритуру дотеперішній учитель, а нового не приділено ще до цієї пори. Треба зазначити, що вже в попереднім шкільнім році в цьомуж селі діти не ходили до школи два місяці і цього року знову вже [illegible] день не мають науки. Отже 100 дітей ходить самопас. Батьки дітей внесли прохання про надання учителя, та інспекторат у Раві Руській не відізвався. Цікаво, як довго потреває такий стан і що на це скаже Львівська Шкільна Кураторія.

СТАНИСЛАВІВ.

Гостина театру ім. Тобілевича.

В днях 17., 18. і 19. ц. м. гостив у нас театр ім. Тобілевича. Усі вистави пройшли з повним моральним і матеріяльним успіхом. Станиславівське громадянство доказало, що театр. мистецтвом воно цікавиться і цього мистецтва потребує, але очевидно тоді, коли те мистецтво є направду мистецтвом.

„Отаман Пісня". Першого дня відіграв театр [illegible] „Отаман Пісня". Песа ця безперечно не належить до визначних творів нашого театр. мистецтва, коли мова про сценічну будову песи, чи льогічне наступство фактів (к. пр. метаморфоза Люби під впливом кількох слів от. Пісні — абсолютно за скора й тому неоправдана), але коли йде про чинник патріотичний і виховний, що автор песи напевно мав найбільше на увазі, то песа виконує його в сто відсотках: кілька напр. речень, якими от. Пісня характеризує український нарід, в яких безцеремонно й відважно вказує на наші блуди, — лишаються глибоко в памяті та викликують дійсно велике враження. З виконавців роль на перше місце ставлю беззастережно п. Ленську, яка в ролі кільканацятьлітнього хлопця дала показ викінченої до останніх границь гри. Знаменитий був теж Тимчук у ролі комісара. Дуже добре грали теж Бевцаль (от. Пісня), Яковлів (поручник), Теплий (вояк)

Когут (моряк-адмірал) і Кудла (батько Люби). Цей останній сцену з воєнруком відіграв прекрасно, даючи цим доказ, що є великим талантом, який треба вислід виконати. П. Бенцалева (жінка от. Пісні) і п. Слюзаріана (Люба) теж вивязались зі своїх невдячних роль дуже добре.

„Дівча з Маслосоюзу". Другого дня виставив театр оперетку „Дівча з Маслосоюзу" проф. Барвича (музика) та проф. Павлусевича (лібретто). Фахову оцінку оперетки залишаємо фахівцям-знавцям, які докладно вкажуть та деякі очевидні недотягнення і в музичній частині і в лібретті. Тут зазначимо лише, що створення тої оперетки зав доказ, що ми вже відчуваємо брак своєї рідної оперетки і тому з радістю треба повитати почин пп. Барвича й Павлусевича. Для цікавости читачів подаємо короткий зміст тої оперетки: До Европи, докладніше на літнище до Ворохти, приїзджають з Америки дядько з небожем, щоб виконати тестамент, на підставі якого небіж має дістати міліоновий спадок, одначе мусить оженитися. Але небіж хоче дістати міліони, але не хоче тратити парубоцької волі. Зараджує цьому начальник Маслосоюзу, який доводить до цивільного шлюбу небожа з дівчиною з Маслосоюзу. Шлюб є важний на тиждень, у якому то часі небіж дістане спадок і після цього з жінкою розведеться. Тимчасом завдяки сентиментальній вдачі дядька вдається кокоті, яких на літнищах повно, здобути від дядька шлюбну умову і в той спосіб уневажнити викональність тестаменту. Одначе кінчаеться усе добре, бо небіж і дівчина з Маслосоюзу постановляють шлюб „на тиждень" змінити на досмертний. З виконавців роль знаменитий був Бенцаль (начальник Маслосоюзу) й Посацька (жінка начальника); інші більших похвалок не поповняли. Несторович у ролі небожа чувся зле, оперуючи слабим голосом і неопанованими рухами. Закинутиб можна теж гуцулам, що деякі слова говорили по гуцульськи й зараз-же по галицьки; говорили взагалі за скоро, бо гуцули говорять трохи розлізло-лінино. Зате зграна гуляли гуцули прекрасно. „Гуцулка" я за слабім темпі. Декорації (особливо перша і друга дія, Ворохта і Яремче) прекрасні, строї гуцулів теж. По другій дії, по кількох словах д-ра Ю. Олесницького, зробила публика авторам оперетки бурхливу овацію.

„Бешкет у раю". На закінчення своєї гостини в Станиславові відіграв театр комедію Арнольда й Баха „Бешкет у раю". Зміст і вартість цеї комедії знають читачі „Діла" з рецензії, яка свого часу була друкована. — З мужеських роль на перший плян вибився знаменитий Бенцаль (радник Дудко), Яковлів (надрадник). Тимчук (начальник відділу) і Кудла в подвійній ролі (Новак і шеф департаменту). Кудла знову доказав, що є великим талантом. В жін. ролях дуже добре вийшла Посацька (посолка), Лепська (Нуся) і Бенцалева (жінка Дудка). Слюзаріана (Льоля) талановита і під умілою рукою п. Бенцаля напевно виб'ється на чолову нашу артистку.

Загальне враження з трьох вистав дуже гарне й корисне. Публики в усі три дні дуже багато. При кінці мусимо звернутись до публики з проханням, щоб білети закуповувала скоріше, а не в останній хвилині, через що завсіди спізняється початок вистави. Дальше треба памятати, що на салю слід входити по другім дзвінку і займати місця, а не аж по третім, тоді, як на сцені йде вже гра.

Б. Л.

— — о — —

СПОРТ.

ПЛАЙ — СОКІЛ-БАТЬКО 191.5:233.5.

В дальшій черзі І. дружинових легкоатлетичних змагань у пятницю 20. ц. м. на перший вогонь пішли гінці 4 × 100: 1) Сокіл-Батько І — 50.4, 2) Плай І — 50, 3) Сокіл-Батько II — 50.8, 4) Плай II. Сокіл-Батько веде 116:107.

У скоці з жердкою: 1) і 2) Козачок і Залеський (оба С-Б) по 2.50 м. 2) Бойцун (П) 2,40 м, 4) і 5) Варцаба (П) і Ляля (С-Б) по 2.30 м. 6) Полюга (П). Сокіл-Батько веде 168:114

Гінці 3 × 1000: 1) Плай І — 8,33.8, 2) Плай II, 3) Сокіл-Батько II, 4) Сокіл-Батько І. Надзвичайно гарно бігли **Хамула (П) і Кулечко (С-Б). Сокіл-Батько веде 182:156.**

Мет ратищем: Це домена соколів. 1) Семенюк (С-Б) 47.06 м., 2) Билень І (С-Б) 43.76 м., 3) Билень II (С-Б) 34.94 м., 4) Залізняк (П) 32 м., 5) Полюга (П) 29.38 м., 6) Сітницький (П). **Сокіл-Батько веде 208:159.**

Скок увисочінь: Ця конкуренція почалася вже в сумерку. Проте вислідл дуже гарні. 1) Козачок (С-Б) 1.61 м., 2) Бойцун (П) 1.58 м., 3) Варцаба (П) 1.56 м., 4) Вальчик (С-Б) 1.51 м., 5) і 6) Залеський (С-Б) і Винницків (П) по 1,46 м. Сокіл-Батько веде далі **223:5:172.5.**

І остання конкуренція змагань — **біг 400 м.**, що відбувся зовсім в темряві. Вислід: 1) Варцаба (П) 58,6, 2) Козачок (С-Б) 59,5, 3) Залізняк (П) 59,8, 4) Лідчин (С-Б) 61,8, 5) Добрянський (П) 63,5, 6) Калинович (С-Б) 65,3.

По цій конкуренції виграє **Сокіл-Батько — 233.5 т., Плай — 191.5 т.**

Окликами: „Гаразд" і „Слава" закінчили змагуни обох дружин цей І. легкоатлетичний метч.

В міжчасі відбулися проби в побитті рекордів:

Мет диском: Семенюк (С-Б) осягнув 40.77 м. одноруч і 70.74 м. обіруч.

Гінці 4 × 60 (жінки): Плай у часі 36,5 і гінці 60 + 75 + 100 + 200 — Плай у часі 1:06,8.

Участь у змаганнях взяло 21 змагунів Сокола-Батька та 11 змагунів Плаю. Разом 32 зм. Організація змагань справна. Головним суддею від У. С. С. був п. Вербицький М.

КОПАНИЙ МЯЧ.

Богун — Чорноморці 2:0 (1:0). Змагання за мистецтво У. С. С. Гра цікава й ведена живо.

З У. С. Т. „ДОВБУШ" У ЧЕРНІВЦЯХ.

Загальні Збори Українського Спорт. Т-ва „Довбуш" у Чернівцях, що відбулися дня 14. IX., вибрали такий провід: голова: Проць Степан, заступники: д-р Суховерський Евген та Іванович Адріян, писарі: Шерей Василь і Настуняк Дмитро, скарбник: Сахмістрюк Евген, господар: Коваль Володимир. Спортова Рада: Гуменюк А., Циганюк Кость, Шлячко Роман, Іванович Микола і Курчак В. Контрольна Комісія: Левкович Степан, Церкевич Володислав і Берник В. Дня 18. 9. на засіданні виділу кооптовано до виділу пп. Собковича Романа на II. секційного копанки, Салабана Евгена і Попика Володимира на II. і III. скарбника.

Домівка „Довбуша" міститься в Народнім Домі, Чернівці, вул. Петровича 2. Просимо всі українські спорт. товариства присилати нам свої видання, альманахи й ін.

В цьому році буде Українське Спорт. Т-во „Довбуш" святкувати 15-ліття свого істнування.

ЗМАГАННЯ ЗА ТИТУЛ ЧЕМПІОНА ЕВРОПИ В БЕРЛІНІ.

(Власна кореспонденція з Берліна).

Перед кількома днями закінчилися в Берліні змагання за титул чемпіона Европи в середній вазі (французької боротьби). Всі змагання тривали 57 днів при великій кількости змагунів-учасників з цілого світа (36 осіб). З найміцніших змагунів зпоза Німеччини, які до тримались до останніх днів змагань, звертали на себе увагу: 1) Алі-бен-Абду (Мароко), 2) Тома Чирухін (росіянин-емігрант), 3) Ніно Екваторе (Італія), 4) і 5) Гестві́нський і Заторський (Польща), 6) Шандор Надь (Угорщина), 7) Жан Хіртон (Румунія), 8) А. Баганц (Злучені Держави Півн. Америки). Німецькі впорядчики зуміли поставити змагання на належній спортовій висоті, завдяки чому публики, не зважаючи на те, що властивий сезон ще не прийшов, було завше повно. В останніх днях змагань денно приходило понад 6.300 осіб. Остаточний вислід змагань: 1) Чемпіон Европи Бруно Мозік (Німеччина), 2) Алі-бен-Абду (Мароко), 3) Вільгельм Мілер (Німеччина), 4) Тома Чирухін (росіянин), 5) Альфред Стіве (Німеччина) і 6) Ніно Екваторе (Італія).

На жаль, у відбутих змаганнях не взяв участи цілий гурт дуже поважних конкурентів, як Гріпайзен (чемпіон світа, в тому часі на змаганнях у Швайцарії) або німець Кляй (чемпіон Европи, недиспонований з причини операції носа). Їх участь моглаб легко змінити вислід змагань.

Добру організацію змагань, якими „Німецький Союз професійних змагунів" ще раз підтвердив свій престіж, треба завдячувати головно провідникові „Фербанду" Вернерові Глязенапові, що є рівночасно президентом світової унії змагунів. Глязенап знаний як великий приятель українців, якому неодин змагун завдячує заробіток та опіку.

З. К. і Д.

З дороги життя.

Бідна музика й бідні музики

Така собі буденна й часта картина, а має в собі дещо з пастелю мальованого проміннєм блідого осіннього сонця.

Гурток молодих людей, озброєних у скрипки, мандоліни й глибокозвучну гітару — один з музик обовязково сольовий співак, всі інші підтягають рефрен. І так ідуть походом улицями міста, заходять у наші старі мальовничі переулки й на периферії, на менші площі й подвіря; грають та співають синьому небу, сірим мурам та куховаркам, бо в них ще можна найти найбільше серця...

Небагато слухає їх гри та співу. Такий довкола гамір, стільки шуму й клекоту. Вся земля та життя крутяться як чорна грамофонова плита, наспівана танґом з гавайських островів.

Вчора стрінув я таку громадку божих співаків та музик. Переходили Домініканською вулицею, грали й співали, зайшли в сліпий переулок Вірменської вулиці. Серед замкнених мурів переулку і спів скрипки й звуки сіпаних струн мандолін та гітари набирали сили й глибини. Один з музиків співав досконалою, вирівняною фістулою та давав омáну, що це співає дівчина.

— Студенти університету — понеслося між зібраними людьми.

Було їх пятьох і двоє дівчат. Хлопці грають, дівчата збирають добровільні датки, а у вільних хвилинах теж імітують гру, невинно дотикаючи пальцями струн.

Я пристанув оподалік. Стояло чимало людей. Мені насунулася гадка: що вигнало тих молодих людей на вулицю грати й співати?

Поруч мене станула бідна старенька бабуся в хустині та тихо монольоґувала:

— От діждалися ми часів; до чого докотилися наші молоді люди... За моїх дитячих літ лише чехи ходили та грали на вулиці й на подвірях на скрипці й на арфі. Пізніше ходили сліпі катаринярі, потому цигани, а тепер ходять ліпші, такі гарні діти...

Надходить момент, коли дівчата починають збирати серед „шановних" аматорів безплатної музики.

Десь все щезає, розвівається як дим. Лишаюся я, якийсь експрес з більмом на правому оці й бідна бабуся.

Кидаю дівчині двацять сотиків, експрес за мною і бідна старушка розвязує вузлик з хустини та кидає мідяну монету.

Дивне зродилося в мені почування.

Ні! Ні! Не повторюйте ніколи страшного забобону, що музика є для багатих.

Я маю якнайсильніше переконання, що вона є саме найдорожчою цінністю для вбогих.

Подумайте лиш: худий літерат, пів сліпий експрес і бабуся, яка хто зна, чи не професіонує... під Домініканським костелом...

Пресумно стоїть справа з музикою та з музиками.

Забуває світ, що творча музика отворює своєму народові вічний капітал, неминучі цінності, які вдесятеро більше варті, як хмародери Шпрехера, всі мешкальні доми на вул. Холодовського, чи інший Бібльос. Бо музика побільшує силу й велич народу.

За творцями йдуть виконавці, що теж мають право просити ласки, щоби їм дозволили — не вмерти з голоду.

В письменницькій „братній рідні" діється дещо краще, як у тому переулку, де лунає музика. Всеж легше прожити письменникові. „Знаменитий" поет може написати віршовану рекляму на пасту до обуви, на порцелянові вироби, на цукорки, повидло, чи мило, чи на шевські кілки, може вшкварити різникові вірш на іменини або на ювилей розпарцелювання 1.000-ої свині. Поезія все таки має збут хочби для дешевої прикраси життя. Її ще машина не заступила. За це заступила музику ту, що пригадує, як ліс шумить, як вітер свище і як грає зітхаюче море, ту, що бере людську душу на крила й несе до зір, ту, що плаче людським голосом, а іноді голосить радість, перемогу та вичаровує й закликає безсмертність!

Бідні музики й бідні студенти. Та що й говорити. Двох наших маґістрів продає сливки з Ринку.

Бо — як казав Франко — треба брати життя таким, як воно є; а воно — вулиця і Ринок.

Тиберій Горобець.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 24. вересня год. 8. веч. „Визволення" Стан. Виспянського.

Середа, 25. вересня год 8. веч. „Музика на вулиці".

Театр Ріжнородностей.

До пятниці включно нечинний. В суботу 28. вересня в год. 8. веч. Вечір сатири та пародій.

Концерти Марії Сокіл на „Р. Ш."

Бучач 24. IX.
Чортків 25. IX.
Радехів 6. X.

Кіна.

АДРІЯ: „Син Конг-Конга" „Лови на тигра".
АПОЛЬО: „Золото" (з Бригідою Гельм).
АТЛЯНТИК: „Борюся за життя" (Павло Муні).
ВАНДА: „Федора", „Рено-Сатан".
ГРАЖИНА: „Кіт і скрипка".
КАСІНО: „Секвоя".
КОЛІСЕЙ: Нечинне.
КОПЕРНИК: „Мала неня" (з Франціскою Галь).
МАРУСЕНЬКА: „Людина-вовк".
МІРАЖ: „Мікі Маус у гостях Фліпа та Флапа", „Зводниця".
МУЗА: „Мужчини в небезпечному віці", „Шукачки золота".
ПАКС: „Донован" і додатки.
ПАЛЯС: „Легіон безбожних".
ПАН: „Обожана" (З Нормою Ширер), „Циганські романси".
РАЙ: „Капітан Коркоран" (Вд. Буріян).
СВІТ: „Для тебе співаю" (з Кепурою).
СОНЦЕ: „Дика дівчина", „Місто під терором".
СТИЛЕВЕ: „Провокатор Азев" і ревія.
УТІХА: „Поїзд-примара" та ревія.
ХИМЕРА: „Каранга".

Закордонне радіо.

Вівторок, 24. вересня 1935.

Відень (506,8) 14.00 Сп. ресітaль, 15.20 Діточі пісні, 17.20 Солісти (спів два фортеп.), 22.10 Квінтет 23.10 Австр. нар. музика, **Прага** (470,2) 15.00 Концерт, 18.30 Спів, 19.30 „Стара пральня" оп. Коваровича, **Париж** (1648) 12.15 Легка музика, спів, 20.45 Пісенькарі перед мікрофоном, **Білгород** (437,3) 20.00 Концерт, **Рига** (514,6) 19.30 Лотиські нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Популярна музика, 19.00 Пісні Шумана й Шуберта (Гінстер, сопр.), **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Концерт, 17.50 Нім. пісні, 21.00 „Обманутий каді" ком. оп. Глюка на стілю, **Кельн** (456,9) 12.00 Музика, 21.00 Вес. музика, **Мінхен** (405,4) 16.10 Романтичні пісні, 17.00 Концерт, 19.05 Смичк. секстет, **Будапешт** (549,5) 13.40 Форт. ресітaль, 17.30, 19.05 Легка й циг. музика, 20.30 Фестіваль Белінія, **Мілано** (221,2) 11.30 Нар. музика, 20.45 „I Моведі Фіорентіні" оп. Ранцата, **Рим** (420,8) 17.15 Легка музика, 22.00 Концерт солістів (муз. спів).

Середа, 25. вересня 1935.

Відень (506,8) 16.05 Віденська музика, 20.0 Симф. концерт. **Братислава** (298,8) 18.35 Форт. ресітaль, 19.40 Вальси й марші. **Прага** (470,2) 11.05 Джез. музика, 12.30 Легка музика. **Париж** (1648) 12.15 Симф. музика, 20.00 Сольо на арфі. **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні в супр. орх., 18.30 Форт. ресітaль. **Берлін** (356,7) 14.25 Твори ріжних композиторів. 18.00 Граємо та співаємо, 19.20 Нар. пісні в супр. дютні, 20.45 Симф. концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.15 Форт. твори Шопена, 16.00 Легка музика, 19.00 Два форт. **Кельн** (455,9) 16.00 Нім. пісні, 19.00 Популярна музика Ліста. **Ляйпціг** (382,2) 20.45 Оп. вечір. **Мінхен** (405,4) 16.10 Нім. пісні, 17.00 Концерт. **Бреслява** 315.8) 12.00 Концерт, 19.00 Пісні Ґріґа та Брамса. **Будапешт** (549,5) 22.05 Циг. музика, 19.05 Швайц. пісні, 19.40 Солісти. 20.30 Форт. ресітaль. **Мілано** (221,2) 11.30 Тріо, 20.40 Вечір ком. опер. **Рим** (420,8) 17.35 Популярна музика, 22.10 Танц. муз.

Львівське радіо.

Вівторок, 24. вересня 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Для дітей: Співаймо пісоньки, 12.35 Легка музика, 13.25 Для жінок, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка муз. гр. пл., 15.05 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Сальон. музика, 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Скрипк. ресітaль, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Зі світа великих і дрібних винаходів, 17.15 Кам. музика, 17.50 Куток мови, 18.00 Танк. муз. з ґр. пл.. 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільва рерум, мист. життя, 18.45 Спів. ресітaль Генр. Бона (тенор) у супр. фортеріяну, 19.00 Про новий та найновіший Львів, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Оперетка Офенбаха в одній дії „ч. 66", 20.50 Веч. денник, 20.00 Із суч. Польщі, 21.05 Концерт симф. орх., 22.30 Фейл. „Королівська ідилля", 22.45 22.45 Літер. хвилини Генр. Збежховського — репитації з муз. ілюстрацією, 23.05 Танк. музика з ґр. пл.

Середа, 25. вересня 1935

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій. 8.00 Для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Мудра й немудра материнська любов, 12.30 Надзвичайний світ у музиці з ґр. пл., 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 Найгарніша ґр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Легка музика, 16.00 Чуже хвалите, свого не знаєте — для ст. дітей з музикою та пісоньками. 16.20 Фр. музика з ґр. пл., 16.45 Гутірка музика зі слухачами радія, 17.00 На бідоруських рейстах, 17.15 Концерт, 27.40 Світ сміється — огляд закорд. гумору, 18.00 Концерт солістів (музика, спів Цивінська), 18.30 Література сусп. кривди та тенденції, 18.45 Легкі твори на гітарі, 10.00 Мій невідомий скавт, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Легка музика з ґр. пл., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Творчість Шопена, 21.35 Літ. нарис про Конрада, 21.50 Суч. лікування малярії, 22.00 Легка муз. орх., 23.03 Легка музика з ґр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.29—5.32 зол.

Нім. марка 1·55—1·60, фр. франки 34·85—35·00, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінґи 26·15—26·25, австр. шілінґи 90·50 — 102, чеські корони 20·50—21·50, рум. леї 28·50—30·50, ліри 37·00—40·00.

Золото: Долари 9.02—9·05, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·00—82·75, Корони 36·20—36·80, Рублі 4·60 — 4·70. 1 ґр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 ґр ср. 0·07—0·08.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 23-го вересня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг.	масла десерового бльокового без опакування . .	2·70 зол.
1 кг.	масла десерового в бочках враз з опакуваннним	2.74·50 „
1 кг.	масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·80 „
1 л.	молока	0·13 „
1 л.	сметани	0·60 „
1 к.	яєць	3·40—3·45 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 22 сот.

Тенденція на масло звишкова, на молоко і сметану слаба, на яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 23. IX. ц. р. платить своїм доставцям **за 1 кг** живої ваги птиці льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 80 дкг.	за 1 кг.	0·80 зол.
Мол. однор. кури І. кл.	„	0·90 „

Птицю приймає в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця.

ОПОВІСТКИ.

Українбанк „Народний Дім" у Мостисках розписує конкурс на урядовця Банку з місячною платнею 50 зол. за зложенням кавції в квоті 2.000 зол. Речинець до 5. жовтня 1935. **Управа.** 403

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
„ на першій сторінці .	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . .	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка	1/1	зол. 450—
„ „	1/2	„ 250—
„ „	1/4	„ 130—
„ „	1/8	„ 70—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10